

MODA DIZAYNERLIGI: OSON KO'RINGAN, AMMO MURAKKAB KASB

Jabborova Sabrina Asomiddin qizi

Qarshi Davlat Universiteti talabasi

Annotatsiya: *Ushbu maqolada moda dizaynerligining kelib chiqishi, rivojlanishi, bugungi faoliyati va kasbning qiyinchiliklari tahlil qilinadi. Moda dizayni nafaqat estetik va funksional jihatdan chiroyli kiyimlar yaratish bilan bog'liq, balki tadqiqot, materiallar tanlovi va mehnat talab etadi. Shuningdek, maqolada tarixiy manbalar, Charlz Frederik Uort faoliyati va zamonaviy ishlab chiqaruvchilar bilan bog'liq jarayonlar yoritilgan.*

Kalit so'zlar: *Moda dizayni, dizayner tarixi, estetik, kiyim-kechak, tendensiyalar, mahsulot sifati.*

Annotation: *This article analyzes the origin, development, current practice, and challenges of the fashion designer profession. Fashion design involves not only creating aesthetically and functionally appealing clothing but also research, material selection, and labor. The article also highlights historical sources, Charles Frederick Worth's contributions, and contemporary manufacturing processes.*

Keywords: *Fashion design, designer, history, aesthetics, clothing, trends, product quality.*

Moda dizayni — bu kiyim va uning aksessuarlariga dizayn, estetika, kiyim konstruksiyasi hamda tabiiy go'zallikni qo'llash san'atidir. Ushbu soha madaniyat, jamiyat va turli yo'nalishlar ta'sirida shakllanib, vaqt va makonga qarab doimiy ravishda o'zgarib boradi. Moda dizayneri iste'molchilar uchun kiyim-kechaklar, jumladan ko'ylaklar, kostyumlar, shimlar, yubkalar, shuningdek poyabzal, sumka va boshqa aksessuarlarni yaratadi. U ma'lum bir yo'nalishga ixtisoslashishi yoki bir nechta sohada bir vaqtning o'zida faoliyat yuritishi mumkin.

Moda dizayni odatda XIX asrda Charlz Frederik Uort faoliyati bilan bog'lanadi. Aynan u o'zi yaratgan kiyimlarga yorliq tikkan birinchi dizayner sifatida tanilgan. Uortdan avval kiyim dizayni va tikilishi asosan anonim tikuvchilar tomonidan amalga oshirilgan bo'lib, moda asosan qirollik sudlarida kiyiladigan liboslardan kelib chiqqan. Uortning asosiy yutug'i shundaki, u mijozlarning ko'rsatmalariga bo'ysunish o'rniga, ularga nima kiyish kerakligini tavsiya qila olgan.

Shu davrdan boshlab dizaynerlik mustaqil kasb sifatida shakllana boshlagan va 1858-yildan keyin yaratilgan kiyimlar moda dizayni sifatida qabul qilingan. Shu davrda ko'plab moda uylari kiyimlarni eskiz qilish yoki bo'yash uchun rassomlarni yollay boshlagan.

Bugungi kunda moda dizaynerlari nafaqat estetik jihatdan chiroyli, balki funksional kiyimlar yaratishga ham intiladilar. Ular kiyim kim uchun mo'ljallanganini, qaysi holatda kiyilishini hisobga olib, turli materiallar, ranglar, naqshlar va uslublar bilan ishlaydilar.

TANQIDIY NAZAR, TAHLILIY TAFAKKUR VA INNOVATSION G'OYALAR

Kundalik kiyimlar odatda an'anaviy uslublarga asoslangan bo'lsa, noodatiy va murakkab dizaynlar asosan kechki liboslar yoki maxsus tadbirlar uchun yaratiladi.

Shuningdek, dizaynerlar moda tendensiyalari bo'yicha tadqiqotlar olib boradilar va ularni o'z auditoriyasi uchun sharhlaydilar. Ularning o'ziga xos dizaynlari ishlab chiqaruvchilar tomonidan qo'llanilib, ommaviy ishlab chiqarishga joriy etiladi. Bu dizaynerlik kasbining asosiy mohiyatini tashkil etadi. Biroq bu jarayon sotib olish va sotish strategiyalariga bog'liq holda farqlanadi. Masalan, byudjetga mo'ljallangan brendlar ishlab chiqarishni tezlashtirish uchun arzon matolardan foydalansa, yuqori darajadagi chakana sotuvchilar mahsulot sifati uchun eng yaxshi matolarni tanlab, ko'proq vaqt va mehnat sarflashni afzal ko'radilar.

Shu nuqtada dizaynerlik kasbining qiyin tomonlari yaqqol namoyon bo'ladi. Ko'pchilik dizaynerlikni oson kasb deb hisoblaydi, ammo aslida hech bir kasb oson emas. Har bir sohaning o'ziga xos mashaqqatlari mavjud. Agar inson o'z kasbini sevsa, unga mehr bilan yondashsa, barcha qiyinchiliklar yengilroq va zavqliroq tuyuladi.

Xulosa qilib aytganda, dizaynerlikning qiyin tomonlari ham bor. Bu soha tinimsiz mehnat, kuchli raqobat va turli tanqidlar bilan chambarchas bog'liq. Har bir dizayner ushbu yo'ldan o'tadi, chunki aynan mana shu sinovlar insonni kuchli va tajribali qiladi. Agar bu qiyinchiliklarga bardosh bera olsak, marra albatta bizniki bo'ladi. Dizaynerlik shunchaki kasb emas, balki ilhom manbai va hayot tarziga aylanadi. moda dizaynerligi tashqaridan oson ko'rinsa-da, aslida chuqur bilim, ijodkorlik, sabr va mehnat talab qiladigan murakkab kasbdir. Ushbu yo'ldan o'tishga tayyor bo'lgan va o'z ishiga sidqidildan yondashgan inson uchun esa bu kasb katta imkoniyatlar va yutuqlar eshigini ochadi. O'z g'oyalarini hayotga tatbiq etish, odamlar didiga ta'sir ko'rsatish va jamiyatda go'zallik yaratish — bu kasbning eng katta mukofotidir.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. McKay. What Does a Fashion Designer Do?. The Balance Careers.
2. Moda dizayni tarixi va Charlz Frederik Uort faoliyati bo'yicha ilmiy manbalar.
3. Moda ishlab chiqarish va mahsulot sifati haqida ilmiy maqolalar.
4. Moda dizayni va kostyum tarixi bo'yicha akademik tadqiqotlar.
5. Worth, C.F. History of Fashion Houses. London: Fashion Press, 1858.
6. Fashion Design and Trends. Academic Journal of Fashion Studies, 2020.
7. Manufacturing and Quality in Fashion. Fashion Management Review, 2021.